

Nieuws

KREDIETCRISIS: VEELGESTELDE VRAGEN

De kredietcrisis roept bij veel mensen vragen op. De belangrijkste is wel of, en zo ja met welke financiële producten iemand misschien getroffen wordt door de kredietcrisis. Onderstaande lijst geeft antwoorden op veel voorkomende vragen die te maken hebben met verzekeringen.

Voor antwoorden op vragen die te maken hebben met specifieke verzekeringsproducten, kunt u het beste informeren bij uw assurantietussenpersoon of bij uw verzekeraar. Elke verzekeraar heeft een eigen website, en velen hebben daarop ook een vraag- en antwoordlijst gepubliceerd.

Voor meer algemene informatie over maatregelen rondom en gevolgen van de kredietcrisis kunt u ook terecht bij de Nederlandsche Bank (www.dnb.nl) en bij het ministerie van Financiën (www.minfin.nl).

1. Minister Bos heeft eerst 20 miljard, en later nog eens 200 miljard euro beschikbaar gesteld om de financiële crisis het hoofd te kunnen bieden. Kunnen verzekeraars ook aanspraak maken op (delen van) die bedragen?

Het eerste bedrag van 20 miljard euro is bedoeld voor zowel banken als verzekeraars om een eventueel verzwakte balans te kunnen versterken. Dat geld moet na verloop van tijd weer terug.

De 200 miljard euro is bedoeld als een garantstelling tussen banken onderling en tussen banken en (andere) vermogensbeheerders, zoals ook verzekeraars zijn. Heeft een bank geld geleend bij een andere bank of bij een verzekeraar en kan hij dat niet terugbetalen, dan kan de uitlenende bank een aanspraak maken op de garantstelling. Op die manier is aan uitlenen geen risico meer verbonden, en moet het geldverkeer weer op gang komen.

2. Waarvoor zou dit steunfonds gebruikt kunnen worden? Wat betekent dit voor de polishouder?

Het steunfonds is bedoeld als voorzorgsmaatregel, aangezien het financiële stelsel in Nederland blootgesteld wordt aan grote externe schokken. Het treedt alleen in werking als een financiële onderneming in grote moeilijkheden zou komen te verkeren. In het geval van een verzekeraar kan het steunfonds gebruikt worden om de belangen van polishouders veilig te stellen. Het steunfonds versterkt de zekerheid voor de polishouder om te krijgen wat is beloofd.

3. Waarom vallen ook verzekeraars onder dit steunfonds? Verkeren verzekeraars dan in moeilijkheden?

De overheid heeft besloten om voor de gehele financiële sector extra waarborgen te scheppen. Bank- en verzekeringssector worden zo gelijk behandeld. Het Verbond van Verzekeraars vindt dat verstandig beleid, gezien de onrust op de financiële markten. Verzekeraars worden ook door deze onrust geraakt, zij het in mindere mate dan de banksector. De verzekeringssector is ook onder de huidige omstandigheden een financieel solide bedrijfstak.

4. De Nederlandse overheid heeft de bankverzekeraar Fortis overgenomen. Heeft deze actie ook betrekking op de verzekeringstak van Fortis?

Ja. De Nederlandse overheid is nu eigenaar van het Fortis deel van ABN AMRO Holding, Fortis Bank Nederland, Fortis Corporate Insurance en Fortis Verzekeringen Nederland. Daaronder vallen Fortis ASR, De Amersfoortse Verzekeringen, Europeesche Verzekeringen, Falcon Leven en Ardanta. Gezien de financiële gezondheid van elk van deze onderdelen van Fortis, ziet de toezichthouder geen reden voor ongerustheid. Voor meer en specifiekere vragen over Fortis, zie ook www.verzekerbijfortis.nl.

5. Wat is de impact van de financiële crisis op de verzekeringssector?

Hoewel de verzekeringssector in Europa een van de grootste institutionele beleggers is, is de sector uiteraard ook geraakt door kredietrisico's. Maatschappijen hebben afschrijvingen moeten doen op hun beleggingsportefeuille en beurskoersen van verzekeraars staan onder druk. De toegang tot financiële markten is ook voor verzekeraars lastiger geworden. Echter: ten gevolge van het strenge Nederlandse toezicht, hebben verzekeraars maar een beperkt gedeelte van hun vermogen belegd in aandelen. De financiële positie van de verzekeringsbranche als geheel en van de verschillende leden is sterk genoeg om ervan uit te kunnen gaan dat verzekeraars hun verplichtingen ook op langere termijn kunnen nakomen. De toezichthouder houdt dat streng in de gaten.

6. Waarom treft de kredietcrisis wereldwijd vooral banken en veel minder verzekeringsmaatschappijen?

Als veel klanten tegelijk naar hun bank gaan om hun spaargeld op te nemen, ontstaat er een probleem: dat geld heeft de bank op zijn beurt grotendeels uitgeleend en is dus niet direct beschikbaar. Bij beleggings- en lijfrenteverzekeringen gaan verzekeraars met hun cliënten langjarige contracten aan. Dit betekent dat de maatschappij over een langere termijn vastliggende premie-inkomsten heeft. Hetzelfde geldt voor schadeverzekeringen: klanten kunnen uiteraard hun verzekeringen tegen bijvoorbeeld brand en autoschade elders onderbrengen, maar dan hoeft de maatschappij die deze klanten verliest, ook niet meer het risico te dragen.

7. Welke verzekeringsconcerns zijn er in Nederland?

Zie daarvoor de ledenlijst van het Verbond van Verzekeraars. Alle leden van het Verbond staan onder toezicht.

8. Is de scheiding van bank- en verzekeringsactiviteiten – ook financieel – wettelijk verankerd?

Ja. De Wet op het financieel toezicht (Wft) regelt dat op financiële conglomeraten (banken en verzekeraars onder één dak) aanvullend prudentieel toezicht van toepassing is. Aan de hand daarvan wordt beoordeeld of zo'n onderneming genoeg kapitaal heeft, hoe het zit met risicoconcentratie, met transacties tussen de verschillende leden van de groep, hoe de interne controle- en risicobeheersingsprocedures zijn en hoe het staat met de geschiktheid van de bestuurders. Voor levens- en schadeverzekeraars in een verzekeringsgroep geldt eveneens aanvullend toezicht. Dat heeft betrekking op onder andere overeenkomsten en posities van de verschillende partijen in de groep. Ze moeten aanvullende solvabiliteitsberekeningen kunnen laten zien om te voorkomen dat door dubbeltellingen een te gunstig beeld wordt gecreëerd. De toezichthouder ziet scherp toe op eventuele vermogensoverdrachten binnen een groep tussen de holding en de bank- en verzekeringsdochter. Iedere afzonderlijke dochter moet kunnen voldoen aan de wettelijke solvabiliteitseisen.

9. De Nederlandsche Bank stelt zich garant voor spaargelden bij een bank tot maximaal 100.000 euro. Geldt zo'n garantieregeling ook voor verzekeringsproducten en beleggingsverzekeringen?

In plaats van een garantie, heeft De Nederlandsche Bank de waarborgen gezocht in scherp toezicht op de sector en vérgaande solvabiliteitseisen. Uitgangspunt daarbij is dat tegenover alle verzekerde risico's zekerheden moeten staan.

Na het faillissement van de relatief kleine verzekeraar Vie d'Or in 1995 zijn het toezicht, de eisen aan het vermogen en aan de solvabiliteit voor verzekeraars aanmerkelijk verscherpt. Sindsdien hebben zich dan ook geen incidenten meer voorgedaan.

Mocht een verzekeraar toch in de problemen komen, dan zal de toezichthouder alles in het werk stellen om de belangen van verzekerden te beschermen. Bijvoorbeeld door te proberen om de verzekeringsportefeuille bij een andere verzekeraar onder te brengen.

10. Vallen spaarhypotheken onder de garantieregeling?

Een spaarhypotheek is een product waarbij een hypothecaire lening op het einde van de looptijd geheel of gedeeltelijk wordt afgelost. Het spaargedeelte is vaak ondergebracht bij een verzekeraar in de vorm van een kapitaalverzekering. Kapitaalverzekeringen vallen niet onder de depositogarantieregeling.

De depositogarantieregeling is specifiek voor banken in het leven geroepen. Banken kunnen omvallen als iedereen ineens al zijn geld ervan af haalt. Bij verzekeraars bestaat dat risico niet. Verzekeraars hebben voldoende zekerheden tegenover de verzekerde risico's staan. Daar gelden strenge regels voor en er wordt door de toezichthouder op toegezien. De kredietcrisis heeft die zekerheden nauwelijks aangetast.

11. Geldt de garantie van 20 miljard voor spaargeld ook voor het spaardeel van een hypotheek? Kan er verrekend worden?

Er zijn vele verschillende aanbieders van spaarhypotheken en bankspaarhypotheken, die allemaal verschillende voorwaarden (kunnen) hebben. Eén antwoord op deze vraag is daarom niet te geven. Wel kunnen we meer inzicht geven over de garantie- en opvangregelingen. Voor meer informatie over uw specifieke situatie, kunt u het beste contact opnemen met uw adviseur of uw verzekeraar.

a) Spaarhypotheek (KEW)

Een spaarhypotheek bestaat uit twee delen: een hypotheek en een verzekeringspolis. Deze verzekeringspolis wordt een kapitaalverzekering eigen woning (KEW) genoemd. De KEW zorgt ervoor dat aan het einde van de looptijd of bij eerder overlijden van de verzekerde, een bedrag beschikbaar komt waarmee de hypotheekschuld (deels) kan worden afgelost. Doordat de opbouw van het vermogen plaatsvindt in een verzekering, is het risico dat de klant zijn geld kwijtraakt minimaal. Daarom vallen deze producten niet onder de garantieregeling van De Nederlandsche Bank. Maar omdat een spaarhypotheek naast het spaartegoed ook een (hogere) hypotheekschuld heeft, zou er mogelijk een verrekening kunnen plaatsvinden.

b) Bankspaarhypothec (SEW)

Voor bankspaarproducten, waarbij de opbouw plaatsvindt op een speciale spaarrekening, de zogenaamde Spaarrekening Eigen Woning (SEW), geldt de garantieregeling wél. Dit omdat hier gespaard wordt op een spaarrekening.

Voor de beleggingsvariant van banksparen geldt de garantieregeling weer niet. Hiervoor is een andere maatregel getroffen: de beleggingscompensatieregeling. Hierdoor kunnen particuliere beleggers tot € 20.000,- tegemoet worden gekomen.

12. Wie via de werkgever een pensioen bij een verzekeraar heeft lopen, merkt die iets van de kredietcrisis?

Voor een verzekerde pensioenregeling met een aanspraak op een periodieke uitkering, of een aanspraak op een verzekerd kapitaal om pensioen mee aan te kopen, geldt hetzelfde als voor levensverzekeringen.

Verzekeraars hebben voldoende zekerheden tegenover de verplichtingen staan. Daar gelden strenge regels voor en de toezichthouder (De Nederlandsche Bank) ziet toe op naleving ervan. De kredietcrisis heeft die zekerheden van verzekeraars nauwelijks aangetast.

Bij een beschikbare premieregeling waarbij de beschikbare premie wordt belegd, loopt u vaak zelf het risico als uw pensioenbeleggingen minder rendement opleveren. U weet dan dus niet van te voren hoeveel pensioen u kunt kopen wanneer u met pensioen gaat. Dat kan lager of hoger zijn. Ook bij een beschikbare premieregeling waarbij wordt belegd, kan de mogelijkheid bestaan van een (minimum)garantie.

13. Hoe zeker kan ik ervan zijn dat mijn verzekerd kapitaal aan het einde van de looptijd ook wordt uitgekeerd?

We hebben het hier over een levensverzekering met een gegarandeerd eindkapitaal op een afgesproken einddatum. In die situatie is het na de oorlog in Nederland één keer voorgekomen dat een kleine (levens) verzekeraar niet volledig aan zijn verplichtingen kon voldoen. Na dit incident werden de eisen aan (levens) verzekeraars aangescherpt.

14. Als ik mijn polis wil beëindigen, kan dat dan?

Ja. U kunt elke verzekering altijd opzeggen. Maar ga vooraf goed na waarom u dat zou willen doen. Het opzeggen van een schadeverzekering kost geen geld. Een levenpolis beëindigen/stoppen voordat de looptijd is verstreken, kan extra kosten met zich meebrengen. Het is bovendien verstandig na te gaan of u wordt geaccepteerd door een andere verzekeraar voordat u een lopende polis opzegt. Daarnaast kunt u, als u bijvoorbeeld een schadepolis opzegt, geconfronteerd worden met een risico waartegen u dan niet verzekerd bent. Dit kan leiden tot grote schade die u in de financiële problemen kan brengen. Voortijdig opzeggen/afkopen van hypotheekgerelateerde verzekeringen of lijfrente kan overigens forse fiscale consequenties hebben.

15. Als ik zou willen overstappen naar een andere verzekeraar, kan dat dan, en kan dat onder dezelfde voorwaarden?

Elke verzekerde kan natuurlijk van verzekeraar wisselen. Daarbij moet meestal wel rekening worden gehouden met de contracttermijnen. Tussentijds opzeggen (of een levensverzekering afkopen of premievrij maken) kan extra kosten met zich meebrengen. Er is niets te zeggen over de vraag of een andere verzekeraar u tegen dezelfde voorwaarden wil accepteren.

16. Hoe is het toezicht op de verzekeringssector geregeld?

Er zijn twee soorten toezicht: De Nederlandsche Bank (DNB) houdt verzekeraars financieel in de gaten en kijkt of ze voldoende solvabel zijn om hun verplichtingen na te komen. En of de bestuurders deskundig en betrouwbaar zijn, en of ze alle vergunningen hebben die nodig zijn e.d. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) kijkt of verzekeraars zich in hun gedragingen aan de wet houden.

17. Hebben verzekeraars onderling een soort waarborgfonds?

Er is een beperkte regeling voor kleine levensverzekeraars. Deze regeling, in overleg tussen DNB en het Verbond van Verzekeraars opgesteld, is bedoeld om tijdig in te grijpen vóórdat de rechten van de verzekerden worden aangetast. Sinds de kwestie Vie d'Or is het niet nodig geweest van deze 'opvangregeling Leven' gebruik te maken.

18. Moeten verzekeringsconcerns dezelfde financiële reserves aanhouden als banken?

Verzekeraars vallen onder andere toezichtregels dan de banken. Verzekeraars moeten te allen tijde voldoende zekerheden kunnen stellen tegenover de verzekerde risico's. Dat is de betekenis van het begrip solvabiliteit. Nederlandse levens- en schadeverzekeraars zijn momenteel gemiddeld twee keer zo solvabel als minimaal

wettelijk is vereist.

Voor meer informatie, zie ook: www.dnb.nl en www.minfin.nl.

Nieuwsbericht - 17 oktober 2008

[<< Terug](#)